

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till godkännande av avtalet mellan Finland och Organisationen för förbud mot kemiska vapen om organisationens privilegier och immuniteter samt till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen skall godkänna det i Haag i februari 2003 träffade avtalet mellan Finland och Organisationen för förbud mot kemiska vapen om organisationens privilegier och immuniteter samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Organisationen för förbud mot kemiska vapen bildades genom konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring. Avsikten med organisationen är

att nå målet och syftet med konventionen samt att ordna tillsyn och verifikation av den. Konventionen förutsätter att organisationen och konventionsstaterna ingår avtal om privilegier.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Avtalet träder i kraft den trettonde dagen efter den dag då Finland deponerat sitt instrument om godkännande hos organisationens generaldirektör. Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	4
4. Propositionens verkningar	4
5. Beredningen av propositionen	4
DETALJMOTIVERING	6
1. Avtalets innehåll och förhållande till Finlands lagstiftning	6
2. Lagförslag	11
3. Ikraftträdande	11
4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning	11
4.1. Behovet av riksdagens samtycke	11
4.2. Behandlingsordning	14
LAGFÖRSLAG	15
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Finland och Organisationen för förbud mot kemiska vapen om o r- ganisationens privilegier och immuniteter	15
BILAGA	16

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (FördrS 17-19/1997, nedan konventionen) öppnades för undertecknande den 13 januari 1993 efter över tjugo år av förhandlingar. Konventionen är det mest omfattande nedrustningsavtalet och har för närvarande antagits av 157 avtalsslutande parter. Konventionen innehåller ett totalförbud mot produktion eller användning av kemiska vapen och detaljerade bestämmelser som stöd för verifikation av att konventionen iakttas. Med stöd av konventionen är det möjligt att genomföra kontroller inom den kemiska industrin och av militära mål. För att övervaka och verifiera att konventionen iakttas upprättades genom konventionen Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). Konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och även i övrigt bestämmelser som kräver riksdagens samtycke (RP 247/1994 rd). Finland ratificerade avtalet 1995 och konventionen trädde internationellt i kraft den 29 april 1997. Konventionen innehåller vissa bestämmelser om konventionsstaternas representanters, organisationens och dess personals privilegier. Enligt konventionen skall närmare bestämmelser fastställas i avtal mellan organisationen och den stat där organisationens högkvarter är beläget samt i avtal mellan organisationen och övriga konventionsstater. Organisationen har ingått ett avtal med värdstaten Nederländerna den 10 januari 1997. Förhandlingar om privilegier och immunitet har förts med flera konventionsstater. Vid tidpunkten för avlåtagandet av propositionen har organisationen utöver ett avtal med värdstaten gällande avtal med Argentina, Spanien, Sydkorea, Filippinerna, Ghana, Österrike, Kenya, Grekland, Lettland, Panama, Portugal, Danmark, Vitryssland och Förenade konungariket. Avtalen med Finland och Argentina har undertecknats men de har ännu inte trätt i kraft. Konventionsstaternas möte godkände i oktober 2003 avtal med Bosnien-Hercegovina, Burundi, Cypern och

Slovakien. Dessa avtal skall före undertecknandet ännu godkännas av organisationens styrelse.

2. Nuläge

Bestämmelserna om privilegier och immunitet i konventionen gäller i Finland som bestämmelser i lagen och förordningen om ikraftträdande av konventionen. Enligt artikel VIII punkt 48 i konventionen skall organisationen på en konventionsstats territorium och på varje annan plats under en sådan stats jurisdiktion eller kontroll åtnjuta den rättsliga handlingsförmåga samt de privilegier och immuniteter som krävs för att organisationen skall kunna fullgöra sina uppgifter. Enligt artikel VIII punkt 49 i konventionen skall konventionsstaternas delegater tillsammans med sina ersättare och rådgivare, representanter utsedda till Verkställande rådet med sina ersättare och rådgivare samt generaldirektören och organisationens personal åtnjuta de privilegier och immuniteter som krävs för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett oberoende sätt i samarbete med organisationen. Enligt punkt 50 skall den rättsliga handlingsförmåga, de privilegier och immuniteter som avses i artikeln definieras i avtal mellan organisationen och konventionsstaterna samt i ett avtal mellan organisationen och den stat där organisationens högkvarter är beläget. Enligt punkt 51 i artikeln skall även bestämmelserna i del II avdelning B i verifikationsbilagan iakttas. De privilegier som beviljas inspektörer i samband med inspektioner motsvarar i huvuddrag de privilegier och immuniteter som beviljas diplomatiska representanter med stöd av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3-4/1970). Bestämmelserna ansågs till dessa delar höra till området för lagstiftningen och torde kräva riksdagens godkännande (RP 247/1994 rd). På de personer som deltar i en av OPCW sammankallad konferens som ordnas i Finland med den finska regeringens samtycke kan lagen om privilegier och immunitet i fråga om internationella konferenser och särskilda delegationer (572/1973) och förord-

ningen om privilegier och immunitet i fråga om internationella konferenser och särskilda delegationer (728/1973) tillämpas under de förutsättningar som anges där.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med avtalet är att i detalj fastställa de privilegier och immuniteter för organisationen som avses i artikel VIII i konventionen på det sätt som krävs i punkt 50 i artikeln. Avtalet liknar till struktur och innehåll de konventioner som har ingåtts med Förenta Nationerna och dess fackorgan (FördrS 23—24/1958). Majoriteten av de motsvarande avtal som internationella organisationer har ingått följer dessa konventioner. Enligt avtalet skall organisationen ha rättslig handlingsförmåga i Finland och åtnjuta immunitet mot varje form av rättsligt förfarande. Immuniteten gäller utöver organisationen även organisationens personal. Organisationens personal är befriad från inkomstskatt i sitt hemland, förutsatt att för inkomster uppbärs en intern skatt till förmån för organisationen. Avtalet påverkar inte de inspektions- och verifieringsåtgärder som organisationen utför. De privilegier och immuniteter som gäller dessa finns upptagna i konventionen och verifikationsbilagan.

Privilegier och immunitet för avtalsstaternas representanter beviljas för sammanträden som OPCW har sammankallat. Okränkbarheten sträcker sig till att gälla utöver personer och i vissa fall även medföljande familjemedlemmar arkiv, korrespondens, telefon- och annan informationsförmedling samt straff- och civilrättslig jurisdiktion, om inte organisationen särskilt avstår från att åberopa immunitet.

Propositionens mål är att få riksdagens godkännande för avtalet. I propositionen ingår också ett förslag till en s.k. blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4. Propositionens verkningar

Avtalets avsedda effekt är att komplettera bestämmelserna i konventionen och att för

OPCW, dess personal, konventionsstaternas representanter och experter fastställa den rättsliga handlingsförmåga samt de privilegier och immuniteter som krävs för att sådana uppgifter som gäller organisationen skall kunna fullgöras på ett oberoende sätt. Avtalets bestämmelser är detaljerade och den avsedda effekten kan nås omedelbart med stöd av avtalets bestämmelser och blankettlagen.

Avtalet innehåller vissa skatte- och tullbefrielser vilka dock har mycket ringa verkningar för den offentliga ekonomin och ekonomin i övrigt. OPCW har ingen sådan verksamhet i Finland som kan förväntas ge skatteintäkter för landet och således har organisationens skattefrihet och tullbefrielser ingen betydelse för statsfinanserna eller den kommunala ekonomin. Av de befrielser från inkomstskatt som gäller OPCW:s tjänstemän följer att organisationens finländska personal inte är skätskyldig i Finland för löner och arvoden som organisationen betalar vare sig de allmänna villkoren för befrielse från skätskyldighet uppfylls eller inte. Till denna del kan Finland förlora skatteintäkter i ringa mån. För närvarande arbetar två finländska observatörer för organisationen. Avtalet påverkar inte myndigheternas uppgifter eller organisationer. De privilegier och immuniteter som anges i avtalet gäller ett mycket begränsat antal personer. De personer som anges i avtalet har en fördelaktigare ställning än andra personer som omfattas av finsk rättsskipning. Denna särställning är begränsad till att gälla verksamhet som hänför sig till skötseln av OPCW:s uppgifter och ställningen motsvarar de privilegier och immuniteter som beviljas andra personer inom internationella organisationer.

5. Beredningen av propositionen

I allmänhet avtalas om internationella organisationers privilegier och immuniteter i multilaterala överenskommelser. Även i fråga om Organisationen för förbud mot kemiska vapen var avsikten ursprungligen att upprätta ett multilateralt avtal om privilegier och immuniteter. Planen strandade på grund av motstånd från vissa konventionsstater, vilket ledde till att man inom organisationen upp-

rättade ett bilateralt modellavtal mellan organisationen och konventionsstaterna om privilegier och immuniteter. Finland eftersträvade också ursprungligen ett multilateralt avtal om organisationens privilegier och immuniteter, vilket var orsaken till att man inte förhandlade om ett avtal mellan Finland och organisationen omedelbart efter det att konventionen hade trätt i kraft.

Avtalet mellan Finland och organisationen har beretts vid förhandlingar mellan organisationens sekretariat och utrikesministeriet med utgångspunkt i modellavtalet. Utkastet till avtal har i olika skeden av beredningen varit på remiss hos justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Verifin.

Konferensen för de stater som undertecknat konventionen godkände avtalet den 11 oktober 2002 (C-7/Dec. 21) och bemyndigade organisationens generaldirektör att underteckna avtalet på organisationens vägnar. Republikens president beviljade underteckningsfullmakter för avtalet den 11 december 2002 och avtalet undertecknades i Haag den 10 februari 2003.

Regeringens proposition har utarbetats vid utrikesministeriet. Propositionen har varit på remiss hos justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, kommunikationsministeriet och Verifin. De synpunkter som framförts i utlåtandena har beaktats i den slutliga propositionstexten.

DETALJMOTIVERING

1. Avtalets innehåll och förhållande till Finlands lagstiftning

Inledning. I inledningen till avtalet hänvisas till artikel VIII punkterna 48-50 i konventionen samt till del II avdelning B i verifikationsbilagan, vilka gäller privilegier och immunitet.

Artikel 1. Definitioner. I artikel 1 i avtalet definieras följande centrala begrepp som använts i avtalet: konventionen, Organisationen för förbud mot kemiska vapen OPCW, generaldirektören, OPCW:s tjänstemän, avtalsstat i detta avtal, konventionsstater, konventionsstaternas representanter, experter, av OPCW sammankallade sammanträden, OPCW:s egendom, arkiv och lokaliteter. I motiveringen till denna regeringsproposition används begreppet "avtalsstaten" i samma betydelse som i själva avtalet, dvs. med hänvisning till Finland.

Artikel 2. Juridisk person. I artikeln beviljas organisationen status som juridisk person, vilket innebär att organisationen särskilt skall ha befogenhet att ingå avtal, förvärva och överlåta lös och fast egendom samt att anhängiggöra och delta i rättegångar. I Finland bestäms det genom lag om den juridiska personlighet med tillhörande rättsförmåga och juridiska handlingsförmåga som gäller för en sammanslutning, organisation eller motsvarande. Sådana bestämmelser finns bl.a. i föreningslagen (503/1989), lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988), lagen om aktiebolag (734/1978), lagen om andelslag (1488/2001), lagen om stiftelser (109/1930) och i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska gemenskapernas medlemsstater, församlade i rådet, om privilegier och immunitet för Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt för deras organ och personal och om dessa myndigheters rättshandlingsförmåga (1564/2001). Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i

överenskommelsen om upprättandet av Internationella vinorganisationen (1563/2001) har stiftats som en s.k. blankettlag och gäller uttryckligen ifrågavarande organisations juridiska personlighet. Det finns ingen allmän lagstiftning om internationella organisationers juridiska personlighet i Finland.

Artikel 3. OPCW:s privilegier och immuniteter. Enligt punkt 1 i artikeln skall organisationen och dess egendom åtnjuta immunitet mot rättsligt förfarande, såvida organisationen inte uttryckligen har avstått från denna immunitet. Avstående från immunitet gäller inte verkställighetsåtgärder. Enligt punkt 2 är organisationens lokaliteter okränkbara. Organisationens egendom skall vara fritagen från husrannsakan, förverkandepåföljd, expropriation eller annan form av ingrepp mot immuniteten. Enligt punkt 3 är organisationens arkiv okränkbart. Enligt punkt 4 kan organisationen inneha medel och överföra dem utan begränsningar. Enligt punkt 5 skall organisationen dock vid utövandet av sina rättigheter i mån av möjlighet ta hänsyn till framställanden av avtalsstaten. Enligt punkt 6 är organisationen och dess egendom befriade från skatter. Befrielseerna gäller inte skatter som de facto är avgifter för allmänna tjänster. Organisationen är också befriad från tullavgifter och från förbud och restriktioner i import och export till den del det gäller import och export av förnödenheter för tjänstebruk. Dessa förnödenheter får dock inte säljas på avtalsstatens område utan överenskommelse med avtalsstaten. Enligt punkt 7 kräver organisationen inte i allmänhet befrielse från accis eller sådan skatt på försäljning av lös eller fast egendom som utgör en del av dess pris. Organisationen strävar dock efter att i mån av möjlighet tillsammans med avtalsstaten vidta åtgärder för återbetalning av sådana skatter då organisationen för tjänstebruk ingår betydande anskaffningar av egendom.

Bestämmelserna i punkt 1 och 2 avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland. På grund av det stora antalet avvikelser och med beaktande av att de privileg-

er och immuniteter som skall beviljas motsvarar de privilegier som i allmänhet beviljas internationella organisationer och deras personal samt medlemsstaternas representanter i organisationer är det inte ändamålsenligt att i denna regeringsproposition uttömmande utreda avvikelserna. Avsikten är dock att i samband med varje artikel behandla de viktigaste bestämmelser i finsk lagstiftning som avviker från bestämmelserna i avtalet. Immunitet mot rättsligt förfarande innebär att organisationen och dess egendom är befriade främst från civil- och förvaltningsrättslig jurisdiktion inom lagskipningen i Finland. Befrielse från tvångsåtgärder i fråga om egendom gäller olika administrativa och processuella tvångsmedel och säkerhetsåtgärder. Bestämmelser om husrannsakan finns i 5 kap. tvångsmedelslagen (450/1987) och bestämmelser om beslag i brottmål finns i lagens 4 och 5 kap. Bestämmelser om beslag som en säkerhetsåtgärd finns bl.a. i 7 kap. rättegångsbalken. Bestämmelser om administrativa tvångsåtgärder finns i viteslagen (1113/1990). Bestämmelser om expropriation av egendom finns bl.a. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977). Bestämmelser om tvångsövertagelse av egendom och om vissa andra tvångsåtgärder mot egendom under undantagsförhållanden finns i beredskapslagen (1080/1991). Bestämmelser om förverkandepåföljd i samband med brott finns bl.a. i strafflagen. Bestämmelser om verkställighet av domar och beslut finns i utsökningslagen.

Bestämmelsen om arkivens okränkbarhet i punkt 3 i artikeln avviker från finsk lagstiftning bl.a. i fråga om beslag och husrannsakan. Den immunitet som gäller penningrörelse i punkt 4 avviker åtminstone från bestämmelserna i beredskapslagen om tillsyn och reglering under undantagsförhållanden, även om finanspolitiken i regel inte längre hör till Finlands behörighet på grund av medlemskapet i Europeiska unionen.

Enligt 81 § 1 mom. grundlagen skall om statsskatt bestämmas genom lag. Bestämmelserna i punkt 6 avviker från gällande lagstiftning om direkta skatter. De privilegier och immuniteter i avtalet som gäller tullar motsvarar de privilegier som i allmänhet beviljas internationella organisationer. Enligt artikel

133 i rådets förordning(EEG) nr 918/83 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse kan om tullfribefrielse bestämmas nationellt. Enligt artikel 134 i förordningen om tullbefrielse skall dock medlemsstaterna anmäla tullbestämmelserna i en sådan överenskommelse till kommissionen. Vad gäller import- och exportförbud kan det konstateras att enligt EG-fördraget är huvudregeln fri rörlighet för varor och nationella restriktioner är endast tillåtna under vissa förutsättningar. Bestämmelser om en sådan regleringsmöjlighet finns i 14 § beredskapslagen (1080/1991).

Enligt gemenskapsrättens bestämmelser om harmoniserade skatter (mervärdesskatt och accis) kan en internationell organisation i en annan medlemsstat beviljas skatte- eller betalningsfrihet direkt med stöd av avtalet om skattefriheten har angetts i dokument om upprättandet av den internationella organisationen eller i ett högkvarteravtal. Ett villkor är dessutom att värdstaten har godkänt organisationen som en internationell organisation. Enligt artikel VIII i konventionen skall de privilegier och immuniteter som organisationen och de i konventionen nämnda personerna åtnjuter definieras i avtal mellan värdstaten och övriga konventionsstater. Dessa avtal kan tillsammans med avtalet om upprättandet av organisationen således anses bilda en sådan helhet med stöd av vilken skattefriheterna i detta avtal har definierats i avtalet om upprättandet av organisationen på det sätt som gemenskapsrätten anger. Motsvarande villkor för beviljande av skattefriheter för en internationell organisation i en annan medlemsstat ingår i 72 d § 2 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993) och 16 § 7 punkten lagen om påförande av accis (1469/1994). De privilegier och immuniteter i avtalet som gäller mervärdesskatter och acciser är inte mera omfattande än de privilegier som i allmänhet beviljas internationella organisationer.

Artikel 4. Förmåner och immuniteter beträffande kommunikation och publikationer. Enligt punkt 1 i artikeln skall organisationen inom avtalsstaten för sin officiella kommunikation åtnjuta minst lika förmånlig behandling som andra staters regeringar i fråga om distribution, post- och teleavgifter, skatter

och avgifter till media. Enligt punkt 2 skall organisationens officiella korrespondens och annan officiell kommunikation inte vara underkastad censur. Organisationen har rätt att använda kodade meddelanden och kurirer, vilka åtnjuter samma privilegier och immuniteter som diplomatiska kurirer. Enligt punkt 3 tillerkänner avtalsstaten organisationen rätt till fri publikations- och massmediaverksamhet på sitt område. Enligt punkt 4 är organisationens kommunikation okränkbar.

I 10 § 2 mom. grundlagen föreskrivs att brev- och telefonhemligheten samt hemligheten i fråga om andra förtroliga meddelanden är okränkbar och i 12 § 1 mom. grundlagen föreskrivs om yttrandefrihet, till vilken bl.a. hör rätten att framföra och sprida meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Avtalsbestämmelserna gäller utnyttjande av dessa grundläggande fri- och rättigheter. Genom bestämmelserna i punkt 1 och 2 utvidgas tillämpningsområdet för bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser som satts i kraft genom lag (diplomatiska kurirer och väskor). Bestämmelser om de frågor som anges i punkt 3 och 4 i artikeln finns åtminstone i tryckfrihetslagen (1/1919), lagen om granskning av bildprogram (775/2000) och lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998).

Artikel 5. Konventionsstaternas representanter. I artikeln föreskrivs om de privilegier och immuniteter som konventionsstaternas representanter och deras ersättare, rådgivare, tekniska experter och delegationers sekreterare åtnjuter vid sammanträden som OPCW har sammankallat. Enligt punkt 1 får dessa personer inte anhållas eller häktas i anslutning till ett sådant sammanträde. De har immunitet mot allt rättsligt förfarande på grund av uttalanden de gjort eller åtgärder de vidtagit i sin tjänsteutövning. Deras handlingar, dokument och annat officiellt material är okränkbara. De har rätt att använda kodade meddelanden, kurirer och förseglade väskor. De är också i samband med tjänsteutövning befriade från att följa bestämmelserna om inreserestriktioner, registrering av utläningar och nationell tjänstgöringsplikt. De har samma lättnader i valuta- och växlingsrestriktioner som medges representanter för utländska regeringar på tillfälliga tjänsteuppdrag.

Dessutom har de samma friheter och lättnader i fråga om personligt bagage, som medges diplomatiska tjänstemän med motsvarande rang.

Enligt punkt 2 anses inte tiden då sådana personer som avses i artikeln befinner sig på avtalsstatens område som boende om någon beskattningsåtgärd grundar sig på boende.

Enligt punkt 3 beviljas de privilegier och immuniteter som avses i artikeln för att nämnda personer skall kunna fullgöra sina uppdrag för OPCW oberoende och inte för deras personliga fördel. De personer som deltar i sammanträden skall i alla övriga hänseenden iakttä avtalsstatens lagar och bestämmelser.

Enligt punkt 4 skall privilegier och immuniteter beviljas oberoende av om avtalsstaten har diplomatiska förbindelser med den stat vars medborgare personen är. Det får inte heller ställas som villkor att staten i fråga beviljar motsvarande privilegier och immuniteter för avtalsstatens diplomatiska representanter eller dess medborgare.

Enligt punkt 5 tillämpas inte de privilegier och immuniteter som avses i artikeln på medborgare i avtalsstaten, dvs. finska medborgare.

Bestämmelserna i punkt 1 och 2 avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland, vilken det redogörs för i samband med motiveringen till artikel 3 och 4. Bestämmelserna i punkt 1 e avviker också från bestämmelserna om utlänningsinresa i Finland i utlänningslagen (378/1991), som revideras som bäst. Bestämmelserna om befrielse från tjänstgöringsplikt avviker från bestämmelserna i beredskapslagen (1080/1991) om användning av arbetskraft som bor i Finland. Bestämmelserna i punkt 1 f, punkt 1 g och punkt 4 utvidgar tillämpningsområdet för Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. På sådana personer som avses i artikeln kan också lagen och förordningen om privilegier och immunitet i fråga om internationella konferenser och särskilda delegationer tillämpas om det är fråga om en multilateral konferens som hålls i Finland med den finska regeringens samtycke. Med undantag av bestämmelserna i punkt 1 e och f om inresa och valutabestämmelser innehåller lagen motsvarande privilegier och immuniteter som denna artikel. Eftersom sammanträden som

OPCW har sammankallat enligt artikel 5 avser alla sammanträden sammankallade av något av OPCW:s organ eller det underställt organ eller internationell konferens eller annat möte som OPCW sammankallat är artikelns tillämpningsområde vidare än tillämpningsområdet för lagen som gäller internationella konferenser.

Artikel 6. Tjänstemän vid OPCW. I artikeln fastställs de privilegier och immuniteter som organisationens tjänstemän skall åtnjuta. I punkt 1 upprepas de privilegier och immuniteter som avses i verifikationsbilagan i konventionen och som skall tillämpas vid genomförande av verifieringsåtgärder.

I punkt 2 fastställs de privilegier och immuniteter som skall beviljas tjänstemän vid OPCW i fråga om övriga åtgärder som hänför sig till konventionens syften och ändamål. Tjänstemän vid OPCW åtnjuter personlig immunitet mot anhållande och häktning samt beslagtagande av bagage. De åtnjuter immunitet mot rättsligt förfarande på grund av i samband med fullgörandet av tjänsteuppdrag avgivet muntligt eller skriftligt uttalande eller utförd handling. Tjänstemännens alla handlingar, dokument och allt officiellt material är okränkbara. Tjänstemännen är befriade från avtalsstatens inkomstskatt på bönor och arvoden som OPCW betalar förutsatt att för dessa uppbärs en intern skatt till förmån för organisationen. Befrielsen från inkomstskatt gäller inte pensioner som OPCW eventuellt betalar till sina tidigare tjänstemän. Tjänstemännen och deras makar åtnjuter befrielse från inreserestriktioner och de krav som gäller registrering av utlänningar. Beträffande repatriering åtnjuter de vid internationella kriser samma lättnader som tillkommer diplomatiska tjänstemän med motsvarande rang. Dessutom har de samma rätt till lättnader vid valutaväxling som tillkommer diplomatiska tjänstemän med motsvarande rang.

Enligt punkt 3 är tjänstemän vid OPCW befriade från förpliktelser som gäller nationell tjänstgöringsplikt. I fråga om avtalsstatens tjänstemän gäller befrielsen dock endast sådana tjänstemän vid OPCW som med hänsyn till sitt uppdrag upptagits i en förteckning som OPCW gjort upp och avtalsstaten godkänt. Om någon annan tjänsteman vid

OPCW kallas till nationell tjänstgöring, skall tjänstemannen i fråga på anhållan av OPCW beviljas uppskov för den tid som behövs för att undvika avbrott i fullföljandet av väsentligt arbete inom OPCW.

Utöver privilegierna och immuniteterna enligt punkt 1 och 2 beviljas enligt punkt 4 organisationens generaldirektör, dennes företrädare och generaldirektörens make sådana privilegier och immuniteter som tillkommer diplomatiska representanter jämte make.

Enligt punkt 5 beviljas de privilegier och immuniteter som avses i artikeln för att tjänstemännen skall kunna fullgöra sina uppdrag för OPCW oberoende och inte för deras personliga fördel. Tjänstemännen skall i alla övriga hänseenden iakttä avtalsstatens lagar och bestämmelser. OPCW har rättighet och skyldighet att häva en tjänstemans immunitet, om immuniteten enligt organisationens uppfattning skulle hindra rättskipningen och den kan hävas utan att skada organisationens intressen.

Enligt punkt 6 skall OPCW alltid samarbeta med myndigheterna i avtalsstaten för att underlätta rättskipningen och säkerställa att avtalsstaternas lagar och bestämmelser efterlevs samt för att förhindra missbruk av privilegier och immuniteter.

Bestämmelserna i punkt 1 och 2 avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland, vilken det redogörs för i samband med motiveringen till artiklarna 3—5. Bestämmelserna om inkomstskatt avviker från bestämmelserna i inkomstskattelagen (1535/1992). Förtydligandet om pensioner har tagits in i avtalet på Finlands begäran. Bestämmelserna om privilegier och immuniteter i fråga om tjänstgöringsplikt avviker från bestämmelserna i värnpliktslagen (452/1950) och från bestämmelserna i beredskapslagen om användning av arbetskraft som bor i Finland.

Artikel 7. Experter. Experter beviljas privilegier i den utsträckning ett effektivt handhavande av deras uppdrag det påkallar. Experterna åtnjuter personlig immunitet mot anhållande och häktning samt beslagtagande av bagage. De åtnjuter immunitet mot rättsligt förfarande på grund av i samband med fullgörandet av tjänsteuppdrag avgivet muntligt eller skriftligt uttalande eller utförd handling.

Denna immunitet fortgår även då experterna inte längre handhar tjänsteåligganden. Experternas alla handlingar, dokument och allt officiellt material är okränkbara. Experterna har rätt att i sina förbindelser med organisationen använda kodade meddelanden eller sända och ta emot handlingar med kurir eller i förseglade säckar. Experterna har samma lättnader i valuta- och växlingsrestriktioner som representanter för utländska regeringar då dessa är inom avtalsstatens område tillfälligt. Dessutom har experterna samma friheter och lättnader i fråga om personligt bagage, som medges diplomatiska tjänstemän med motsvarande rang. Organisationen har rättighet och skyldighet att häva en experts immunitet, om immuniteten enligt organisationens uppfattning skulle hindra rättskipningen och den kan hävas utan att skada organisationens intressen.

Bestämmelserna i artikeln avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland, vilken det redogörs för i samband med motiveringen till artiklarna 3—5.

Artikel 8. Missbruk av privilegier. Om Finland anser att privilegier eller immuniteter enligt avtalet har missbrukats skall förhandlingar föras med organisationen och frågan avgörs i sista hand genom skiljemannaförfarande enligt artikel 10. Lokala myndigheter har inte rätt att kräva att organisationens tjänstemän eller experter lämnar området på grund av åtgärder som dessa vidtagit i sin tjänsteställning. Om en person har gjort sig skyldig till missbruk av privilegier och immuniteter utanför tjänsteuppdraget kan Finlands regering kräva att personen avlägsnas ur landet. Förhandlingar om ordern att lämna landet skall först föras med organisationens generaldirektör. Generaldirektören har också rätt att representera en sådan person i utvisningsförfarandet.

Enligt 9 § 4 mom. grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Bestämmelserna i punkt 2 avviker från bestämmelserna om utlänningars vistelse och utresa i utlänningslagen.

Artikel 9. Resedokument och visa. Finland erkänner och godtar Förenta Nationernas laissez-passes, vilka har beviljats organisationens tjänstemän. Finland skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta inresa och vistelse på finskt territorium för konventionsstaternas representanter, organisationens tjänstemän och experter på resa i tjänsteuppdrag. Finland uppställer inte hinder för deras utresa eller genomresa under tjänsteuppdrag. Om visum eller genomresevisum krävs för en person skall visumansökan behandlas så snabbt som möjligt. Organisationens generaldirektör, biträdande generaldirektör och övriga tjänstemän vid organisationen som reser i tjänsteuppdrag skall beviljas samma reselättnader som diplomatiska tjänstemän. Visum för utförande av verifieringsåtgärder beviljas i enlighet med verifikationsbilagan i konventionen.

Bestämmelserna i artikel 9 hänför sig också till den rätt för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet som avses i 9 § 4 mom. grundlagen och som regleras genom lag. Enligt 4 § 2 mom. utlänningslagen kan om godtagbara resedokument föreskrivas genom förordning. Bestämmelserna i artikeln om behandling av visumansökningar i brådskande ordning och om skyldigheten att bevilja visum för utförande av verifieringsåtgärder hänför sig till tillämpningen av 13 och 13 a § utlänningslagen. Vid avtalsförhandlingarna föreslog Finland för organisationen att artikel 9 punkt 2 skall innehålla en hänvisning till Schengenbestämmelserna. Organisationens sekretariat avslog Finlands förslag med motiveringen att det inte är möjligt att genom avtalet uppställa allmänna begränsningar av rörelsefriheten för personer som sköter sådana uppgifter som anges i konventionen. Dessutom bör det noteras att även flera andra Schengenstater har ingått ett avtal med organisationen i enlighet med modellavtalet.

Artikel 10. Tvistlösning. Organisationen sörjer för ett vederbörligt skiljemannaförfarande när en tvist gäller privaträttsliga avtal eller andra privaträttsliga tvister i vilka organisationen är part. Organisationen sörjer också för skiljemannaförfarandet när en tvist gäller en sådan tjänsteman vid organisationen som åtnjuter immunitet. Bestämmelsen motsvarar artikel 29 i konventionen om FN:s

privilegier. Tvister om tolkning och tillämpning av avtalet, vilka inte bilagts genom förhandlingar, hänskjuts till en skiljedomstol bestående av tre skiljedomare för avgörande. Skiljedomstolens beslut är slutligt och binder parterna i tvisten.

Artikel 11. Tolkning av avtalet. Avtalet skall tolkas med beaktande av de funktioner som i konventionen tilldelas organisationen. I artikeln konstateras för tydlighetens skull att avtalet inte strider mot bestämmelserna i konventionen eller de rättigheter och skyldigheter som organisationen i övrigt kan ha.

Artikel 12. Slutbestämmelser. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen från den dag då Finland deponerat sitt instrument om godkännande hos organisationens generaldirektör. I avtalet bestäms för tydlighetens skull att efter det att avtalet trätt i kraft kan avtalsstaten också sätta avtalets bestämmelser i kraft. Avtalet är i kraft så länge Finland är konventionsstat. Organisationen och Finland kan ändra avtalet eller ingå kompletterande avtal.

2. Lagförslag

1 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga blankettlagsbestämmelsen genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. För de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen redogörs nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning.

2 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen kan enligt förslaget utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president samtidigt som avtalet träder i kraft.

3. Ikraftträdande

Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då Finland deponerat sitt instrument om godkännande hos organisationens generaldirektör. Avsikten är att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i av-

talet som hör till området för lagstiftningen skall träda i kraft vid samma tidpunkt som avtalet.

4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen krävs riksdagens godkännande för bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser denna grundlagsfästa befogenhet hos riksdagen alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. En avtalsbestämmelse skall anses höra till området för lagstiftningen 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) ifall det om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen skall föreskrivas i lag, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

I artikel 1 i avtalet definieras de centrala begrepp som använts i avtalet. Dylika bestämmelser som indirekt påverkar tolkningen och tillämpningen av materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen hör också själva till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

I artikel 2 i avtalet beviljas organisationen status som juridisk person och den rättsförmåga som hänför sig till det nämns särskilt. I Finland bestäms det genom lag om den juridiska personligheten med tillhörande rättsförmåga och juridiska handlingsförmåga (GrUU 38/2000 rd). Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen.

Bestämmelser som gäller en internationell organisations och dess personals privilegier hör till området för lagstiftningen och kräver samtycke av riksdagen (GrUU 38/2000 rd).

Artiklarna 3—7 i avtalet innehåller flera privilegier och immuniteter som hör hit och därmed kräver riksdagens samtycke.

Bestämmelserna i artikel 3 punkt 1 och 2 avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland, varav de viktigaste lagarna nämns nedan. Immunitet mot rättsligt förfarande innebär att organisationen och dess egendom är befriade främst från civil- och förvaltningsrättslig jurisdiktion inom lagskipningen i Finland. Befrielse från tvångsåtgärder i fråga om egendom gäller olika administrativa och processuella tvångsmedel och säkerhetsåtgärder. Bestämmelser om husrannsakan finns i 5 kap. tvångsmedelslagen och bestämmelser om beslag i brottmål finns i lagens 4 och 5 kap. Bestämmelser om beslag som en säkerhetsåtgärd finns bl.a. i 7 kap. rättegångsbalken. Bestämmelser om administrativa tvångsåtgärder finns i viteslagen. Bestämmelser om expropriation av egendom finns bl.a. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Bestämmelser om tvångsoverlåtelse av egendom och om vissa andra tvångsåtgärder mot egendom under undantagsförhållanden finns i beredskapslagen. Bestämmelser om förverkandepåföljd i samband med brott finns bl.a. i strafflagen. Bestämmelser om verkställighet av domar och beslut finns i utsökningslagen. På dessa grunder hör artikel 3 punkt 1 och 2 till området för lagstiftningen.

Bestämmelsen om arkivens okränkbarhet i artikel 3 punkt 3 avviker från finsk lagstiftning bl.a. i fråga om beslag och husrannsakan och hör således till området för lagstiftningen.

Den immunitet som gäller penningrörelse i artikel 3 punkt 4 avviker åtminstone från bestämmelserna i beredskapslagen om tillsyn och reglering under undantagsförhållanden. Bestämmelsen hör åtminstone till dessa delar till området för lagstiftningen även om finanspolitiken i regel inte längre hör till Finlands behörighet på grund av medlemskapet i Europeiska unionen.

Bestämmelserna i artikel 3 punkt 6 avviker från gällande lagstiftning om direkta skatter. Enligt 81 § 1 mom. grundlagen skall om statsskatt bestämmas genom lag. Bestämmelsen hör därför till området för lagstiftningen. I fråga om tullavgifter har Finland i regel inte

längre lagstiftningsbehörighet eftersom dessa hör till EG:s exklusiva behörighet. De tullbefrielser som beviljas nationellt inom ramen för vad EG:s lagstiftning tillåter gäller frågor om vilka det i Finland skall föreskrivas i lag och således hör även bestämmelserna i punkt 6 till dessa delar till området för lagstiftningen. Befrielserna från import- och exportavgifter, förbud och begränsningar i fråga om organisationens publikationer avviker åtminstone från 14 § beredskapslagen och hör därför till området för lagstiftningen.

Bestämmelserna i artikel 3 punkt 7 gäller befrielse från acciser och mervärdesskatt i fråga om organisationens betydande anskaffningar av egendom för tjänstebruk. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen med stöd av 81 § grundlagen.

Förmånerna och immuniteterna beträffande kommunikation i artikel 4 gäller utnyttjande av grundläggande fri- och rättigheter enligt 10 § 2 mom. och 12 § 1 mom. grundlagen och hör som sådana till området för lagstiftningen. Genom bestämmelserna i punkt 1 och 2 utvidgas dessutom tillämpningsområdet för bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser som satts i kraft genom lag. Bestämmelser om de frågor som hänför sig till punkt 3 och 4 i artikeln finns åtminstone i tryckfrihetslagen, lagen om granskning av bildprogram och lagen om televisions- och radioverksamhet. Bestämmelserna hör även på dessa grunder till området för lagstiftningen.

Alla bestämmelser i artikel 5 om konventionsstaternas representanters och delegationers privilegier hör till området för lagstiftningen på följande grunder. Immuniteten mot anhållande och häktning i artikel 1 punkt a avviker från bestämmelserna i tvångsmedelslagen. Immuniteten mot rättsligt förfarande enligt punkt 1 b avviker från såväl civil-, straff- som förvaltningsmässig jurisdiktion inom lagskipningen i Finland. Bestämmelsen om handlingars okränkbarhet i punkt 1 c avviker från finsk lagstiftning bl.a. i fråga om beslag och husrannsakan. Punkt 1 d utvidgar tillämpningsområdet för bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser som satts i kraft genom lag. Punkt 1 e avviker bl.a. från bestämmelserna om utlänningsinresa i Finland i utlännings-

lagen, som revideras som bäst. Bestämmelserna om befrielse från tjänstgöringsplikt avviker från bestämmelserna i beredskapslagen om användning av arbetskraft som bor i Finland. Punkterna 1 f och g utvidgar tillämpningsområdet för Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. Punkt 2 i artikeln gäller tillämpningen av skattelagstiftningen. Punkterna 3—5 gäller tolkningen och tillämpningen av sådana avtalsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

I artikel 6 punkt 1 fastställs att på organisationens generaldirektör och sekretariat tillämpas under verifieringsverksamheten bestämmelserna om privilegier och immuniteter i verifikationsbilagan, del II avdelning B, i konventionen som satts i kraft genom lag eller de privilegier och immuniteter som avses i verifikationsbilagan, del II punkt 12. Bestämmelsen hör därför till området för lagstiftningen. Punkterna 2 a—c hör till området för lagstiftningen på de grunder som framförts i fråga om artikel 5 punkterna 1 a—c. Punkt 2 d gäller befrielse från skatt på löner och arvoden som organisationen betalar till sina tjänstemän. Bestämmelserna om inkomstskatt avviker från bestämmelserna i inkomstskattelagen och bestämmelsen hör också till området för lagstiftningen enligt 81 § grundlagen. Punkt 2 e, som själv hör till området för lagstiftningen, gäller tillämpningen av punkt d som hör till området för lagstiftningen. Punkt 2 f hör till området för lagstiftningen på de grunder som framförts i fråga om artikel 5 punkt 1 e. Punkterna 2 g och h utvidgar tillämpningsområdet för Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser och hör till området för lagstiftningen. De privilegier och immuniteter i fråga om tjänstgöringsplikt som nämns i punkt 3 avviker från bestämmelserna i värnpliktslagen och bestämmelserna i beredskapslagen om användning av arbetskraft som bor i Finland och de hör till området för lagstiftningen. Enligt 127 § 1 mom. grundlagen skall det också i lag bestämmas om skyldigheten att försvara landet. Bestämmelsen i punkt 4 motsvarar artikel 19 i konventionen om Förenta Nationernas privilegier och immuniteter, vilken har satts i kraft genom lag, och bestämmelsen hör också på grund av sin karaktär till området för lagstiftningen. Punkt 5 gäller syftet

med de privilegier och immuniteter som organisationens tjänstemän åtnjuter samt organisationens rättighet och skyldighet att häva immuniteten. Eftersom bestämmelsen gäller grunderna för individens rättsliga ställning hör den till området för lagstiftningen.

Bestämmelserna i artikel 7 avviker i många avseenden från gällande lagstiftning i Finland. Punkt 1 i artikeln hör till området för lagstiftningen på de grunder som framförts i fråga om artikel 5 punkt 1. Punkt 2 i artikeln hör till området för lagstiftningen på de grunder som framförts i fråga om artikel 6 punkt 5.

Bestämmelserna i artikel 8 punkt 2 om avlägsnande av sådana personer ur landet som åtnjuter privilegier och immuniteter hänför sig till den rätt för utlänningar att vistas i Finland som avses i 9 § 4 mom. grundlagen och som regleras genom lag. Bestämmelsen avviker från utlänningslagens bestämmelser om utlänningars vistelse och utresa och hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 9 hänför sig också till den rätt för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet som avses i 9 § 4 mom. grundlagen och som regleras genom lag.

Vederbörligt handläggande av tvister enligt artikel 10 om tvistlösning innebär främst en förlikningslösning som inte binder den andra parten i tvisten eller Finland. Således hör inte bestämmelsen till området för lagstiftningen. Artikeln omfattar också ett obligatoriskt skiljeförfarande vars beslut binder de avtalslutande parterna slutligt. Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen kan vid skiljemannaförfarandet på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i avtalet som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. Sådan skiljemannaklausul anses höra till området för lagstiftningen.

Artikel 11 innehåller bestämmelser om tolkningen av avtalet och om företrädet för bestämmelserna om privilegier och immuniteter i konventionen och dess verifikationsbilaga. Sådana bestämmelser påverkar tolkningen av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör som sådana också själva till området för lagstiftningen (se t.ex. GrUU 6/2001 rd).

4.2. Behandlingsordning

Riksdagen godkände lagen om ikraftträdande av konventionen i s.k. inskränkt grundlagsordning enligt 69 § 1 mom. riksdagsordningen. Enligt regeringens proposition (RP 247/1994) har inspektörerna vid OPCW och de observatörer som avses i konventionens artikel IX punkt 12 rätt att ta vissa prov, fotografera inspektionsobjekt och få information. Även om 5 § lagen om ikraftträdande av konventionen berättigar till inspektion endast i närvaro av en finsk myndighet ansågs bestämmelsen strida mot bestämmelserna i 1 och 2 § regeringsformen om statens suveränitet, och därför skulle lagförslaget behandlas i den ordning som föreskrevs i 69 § 1 mom. riksdagsordningen. I motiveringen till lagstiftningsordningen i regeringens proposition nämns inga bestämmelser om privilegier och immuniteter. Avsikten är att genom avtalet mellan OPCW och Finland om organisationens privilegier och immuniteter trygga OPCW:s och dess personals samt konventionsstaternas representanters förmåga att sköta de uppgifter som enligt konventionen tillkommer dem. I avtalet konstateras att organisationens tjänstemän åtnjuter privilegier i enlighet med konventionen vid utförandet av verifieringsåtgärder. Bestämmelserna i avtalet innehåller inte några nya privilegier

eller immuniteter vid utförande av verifieringsåtgärder. De privilegier och immuniteter som ingår i avtalet är sedvanliga i internationell praxis och de kan inte anses strida mot modern suveränitetssuppfattning eller mot jämlikhet enligt 6 § grundlagen.

Bestämmelserna om skiljeförfarande i artikel 10 i avtalet hör till området för lagstiftningen men eftersom de är sedvänja i internationell samverkan strider de inte mot modern suveränitetssuppfattning.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att avtalet kan godkännas i riksdagen med enkel majoritet och att lagen om sättande i kraft av avtalet kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner det i Haag den 10 februari 2003 träffade avtalet mellan Republiken Finlands regering och Organisationen för förbud mot kemiska vapen om organisationens privilegier och immuniteter

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Finland och Organisationen för förbud mot kemiska vapen om organisationens privilegier och immuniteter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Haag den 10 februari 2003 mellan Republiken Finlands regering och Organisationen för förbud mot kemiska vapen träffade avtalet om organisationens privilegier och immuniteter gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 5 december 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

(Översättning)

AVTAL

MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH ORGANISATIONEN FÖR FÖRBUD MOT KEMISKA VAPEN OM ORGANISATIONENS PRIVILEGIER OCH IMMUNITETER

Med beaktande av att det i artikel VIII punkt 48 i konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring bestäms, att organisationen på en konventionsstats territorium och under sådan stats jurisdiktion eller kontroll skall åtnjuta den rättsliga handlingsförmåga samt den immunitet och de privilegier som krävs för att den skall kunna fullgöra sin uppgift;

Med beaktande av att det i artikel VIII punkt 49 i konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring bestäms, att konventionsstaternas representanter och deras ersättare och rådgivare, representanter utsedda till Verkställande rådet med sina ersättare och rådgivare samt generaldirektören och organisationens personal skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett oberoende sätt;

Med beaktande av att generaldirektören och sekretariatets personal, oberoende av bestämmelserna i artikel VIII punkterna 48 och 49 i konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, åtnjuter privilegier och immuniteter i enlighet med verifieringsbilagan, del II avdelning B vid utförandet av verifieringsåtgärder;

Med beaktande av att det i artikel VIII punkt 50 i konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring preciseras, att i artikeln avsedd rättslig handlingsförmåga, immunitet och privilegier skall definieras i avtal mellan organisationen och konventionsstaterna, har organisationen för förbud mot kemiska vapen och Republiken Finlands regering avtalat om följande:

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE ORGANISATION FOR THE PROHIBITION OF CHEMICAL WEAPONS ON THE PRIVILEGES AND IMMUNITIES OF THE OPCW

Whereas Article VIII, paragraph 48, of the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction provides that the OPCW shall enjoy on the territory and in any other place under the jurisdiction or control of a State Party such legal capacity and such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions;

Whereas Article VIII, paragraph 49, of the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction provides that delegates of States Parties, together with their alternates and advisers, representatives appointed to the Executive Council together with their alternates and advisers, the Director General and the staff of the Organisation shall enjoy such privileges and immunities as are necessary in the independent exercise of their functions in connection with the OPCW;

Whereas notwithstanding Article VIII, paragraphs 48 and 49 of the Convention on the Prohibition of the Development, Production,

Artikel 1

Definitioner

I detta avtal följs följande definitioner::

a) "konventionen" avser konventionen av den 13 januari 1993 om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring;

b) "OPCW" avser den enligt artikel VIII punkt 1 i konventionen grundade organisationen för förbud mot kemiska vapen;

c) "generaldirektören" avser den i artikel VII punkt 41 avsedda generaldirektören, eller vid förfall för honom ställföreträdande generaldirektören;

d) "OPCW:s tjänstemän" avser generaldirektören och all personal i OPCW:s sekretariat;

e) "avtalsstaten" avser stat som är part i detta avtal;

f) "konventionsstater" avser de stater som är parter i konventionen;

g) "konventionsstaternas representanter" avser ordföranden i delegationer ackrediterade till konventionsstaternas konferens eller verkställande rådet eller till övriga OPCW:s sammanträden;

h) "experter" avser personer, som utgående från sin personliga ställning utför uppdrag på OPCW:s anmodan, som tjänstgör vid dess organ eller som OPCW konsulterar på något sätt;

i) "av OPCW sammankallade sammanträden" avser alla sammanträden sammankallade av något av OPCW:s organ eller detta underställt organ eller internationell konferens eller annat möte som OPCW sammankallat;

j) "egendom" avser all OPCW tillhörig egendom och tillgångar, som är i organets besittning eller förvaltas av det då det utför uppgifter enligt konventionen, samt alla OPCW:s inkomster;

k) "OPCW:s arkiv" avser dokument, innefattande korrespondens, handlingar, manuskript, data- och mediamaterial, fotografier, bild-, video- och röstupptagningar som tillhör organisationen eller dess tjänsteman eller innehåller av den och hör till organisationens tjänsteuppdrag samt annat material, som generaldirektören och avtalsstaten kan enas om att skall utgöra en del av OPCW:s arkiv;

l) "OPCW:s lokaler" avser byggnader eller delar av dem, och i tillämpliga delar också här till anslutna markområden, som används i OPCW:s verksamhet, inklusive de kontors- och affärslokaler som avses i konventionens

Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction, the privileges and immunities enjoyed by the Director-General and the staff of the Secretariat during the conduct of verification activities shall be those set forth in Part II, Section B, of the Verification Annex;

Whereas Article VIII, paragraph 50, of the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction specifies that such legal capacity, privileges and immunities are to be defined in agreements between the Organisation and the States Parties,

Now, therefore, the Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons and the Government of the Republic of Finland have agreed as follows:

Article 1

Definitions

In this Agreement:

(a) "Convention" means the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction of 13 January 1993;

(b) "OPCW" means the Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons, established under Article VIII, paragraph 1, of the Convention;

(c) "Director-General" means the Director-General referred to in Article VIII, paragraph 41, of the Convention, or in his absence, the acting Director-General;

(d) "Officials of the OPCW" means the Director-General and all members of the staff of the Secretariat of the OPCW;

(e) "State Party" means the

verifieringsbilaga, del II punkt 11 b.

Artikel 2

Juridisk person

OPCW är en juridisk person. Organisationen skall särskilt ha befogenhet:

- a) att ingå avtal;
- b) förvärva och förfoga över lös och fast egendom;
- c) anhängiggöra och driva rättegångar.

Artikel 3

OPCW:s privilegier och immuniteter

1. OPCW och dess egendom, var och i vems besittning den än befinner sig, skall åtnjuta immunitet mot varje form av rättsligt förfarande, såvida organisationen inte i något särskilt fall uttryckligen har avstått från denna immunitet. Avstående från immunitet får inte utsträckas att avse verktällighetsåtgärder av något slag.

2. OPCW:s lokaler är okränkbara. OPCW:s egendom, var och i vems besittning den än befinner sig, skall vara fritagen från husrannsakan, förverkandepåföljd, expropriation eller annan form av ingrepp, vare sig exekutiv, administrativ, judiciellt eller lagstiftande.

3. OPCW:s arkiv är okränkbart var det än befinner sig.

4. Utan hinder av finansiella kontrollbestämmelser, regleringar eller moratorier av något slag kan

a) OPCW inneha penningmedel, guld eller valuta av vilket slag som helst och förfoga över konton i vilken valuta som helst;

b) OPCW fritt överföra i sin besittning varande penningmedel, säkerheter, guld och valuta till eller från avtalsstaten eller något annat land, eller inom avtalsstaten, och växla varje valuta i sin besittning till varje annan valuta.

5. Vid utövandet av sina rättigheter enligt punkt 4 i denna artikel skall OPCW ta tillbörlig hänsyn till framställanden av avtalsstatens regering i den mån de kan beaktas utan men för OPCW:s intressen.

6. OPCW och dess egendom är:

a) befriad från alla direkta skatter. OPCW kan dock inte kräva befrielse från skatter, som de facto endast är avgifter för allmänna tjänster:

State Party to this Agreement;

(f) "States Parties" means the States Parties to the Convention;

(g) "Representatives of States Parties" means the accredited heads of delegation of States Parties to the Conference of the States Parties and/or to the Executive Council or the Delegates to other meetings of the OPCW;

(h) "Experts" means persons who, in their personal capacity, are performing missions authorised by the OPCW, are serving on its organs, or who are, in any way, at its request, consulting with the OPCW;

(i) "Meetings convened by the OPCW" means any meeting of any of the organs or subsidiary organs of the OPCW, or any international conferences or other gatherings convened by the OPCW;

(j) "Property" means all property, assets and funds belonging to the OPCW or held or administered by the OPCW in furtherance of its functions under the Convention and all income of the OPCW;

(k) "Archives of the OPCW" means all records, correspondence, documents, manuscripts, computer and media data, photographs, films, video and sound recordings belonging to or held by the OPCW or any officials of the OPCW in an official function, and any other material which the Director-General and the State Party may agree shall form part of the archives of the OPCW;

(l) "Premises of the OPCW" are the buildings or parts of buildings, and the land ancillary thereto if applicable, used for the purposes of the OPCW, including those referred to in Part II, subparagraph 11(b), of the Verification Annex to the Convention.

b) befriad från tullavgifter samt från förbud och restriktioner i import och export till den del det gäller import och export av förnödenheter för OPCW:s tjänstebruk. Dessa förnödenheter får inte säljas på avtalsstatens område, förutom på villkor som avtalsstaten godkänner:

c) befriad från avgifter, förbud och begränsningar i import och export i fråga om sina publikationer.

7. Fastän OPCW inte i allmänhet kommer att kräva befrielse från accis eller sådan skatt på försäljning av lös eller fast egendom som utgör en del av dess pris, skall avtalsstaten likväl då OPCW för tjänstebruk ingår betydande anskaffningar av egendom, som är underkastad eller kan underkastas sådan accis eller skatt, vidta vederbörliga administrativa åtgärder för återbetalning av accisen eller skatten.

Artikel 4

Förmåner och immuniteter beträffande kommunikation och publikationer

1. OPCW skall inom avtalsstaten för sin officiella kommunikation åtnjuta minst lika förmånlig behandling som avtalsstatens regering beviljar en annan regering, inbegripet dess diplomatiska representation, i fråga om post- och teleavgifter, skatter och avgifter till media, i den mån detta är förenligt med de internationella konventioner, bestämmelser och uppgörelser som avtalsstaten förbundit sig till.

2. OPCW:s officiella korrespondens och annan officiell kommunikation skall inte vara underkastad censur.

OPCW har rätt att använda koder och sända och mota sin korrespondens och annan officiell kommunikation med kurir eller i förseglade säckar, vilka åtnjuter samma privilegier och immuniteter som diplomatiska kurirer och kurirsäckar.

Bestämmelserna i denna punkt skall inte förhindra avtalsstaten och OPCW att avtala om sakenliga säkerhetsåtgärder.

3. Avtalsstaten tillerkänner OPCW rätt till fri publikations- och massmediaverksamhet på sitt område.

Article 2

Legal personality

The OPCW shall possess full legal personality. In particular, it shall have the capacity:

- (a) to contract;
- (b) to acquire and dispose of movable and immovable property;
- (c) to institute and act in legal proceedings.

Article 3

Privileges and Immunities of the OPCW

1. The OPCW and its property, wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process, except in so far as in any particular case the OPCW has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

2. The premises of the OPCW shall be inviolable. The property of the OPCW, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

3. The archives of the OPCW shall be inviolable, wherever located.

4. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind:

- (a) the OPCW may hold funds, gold or currency of any kind and operate accounts in any currency;
- (b) the OPCW may freely

4. Till OPCW riktade officiella meddelanden och av OPCW sända officiella meddelanden är okränkbara oberoende av på vilket sätt eller i vilken form de sänds. Denna okränkbarhet gäller utan begränsningar även publikationer, stillbilder och rörliga bilder, videoupptagningar, filmer, ljudupptagningar och dataprogram.

Artikel 5

Konventionsstaternas representanter

1. Konventionsstaternas representanter och deras ersättare, rådgivare, tekniska experter och delegationernas sekreterare har, förutom de privilegier och immuniteter som de eventuellt åtnjuter vid utförandet av tjänsteuppdrag eller vid resa till och från sammanträdesorten, följande privilegier och immuniteter:

- a) personlig immunitet mot anhållande och häktning
- b) immunitet mot allt rättsligt förfarande, även efter det uppdraget upphört, på grund av muntliga och skriftliga uttalanden de gjort eller åtgärder de vidtagit i sin tjänsteutövning;
- c) okränkbarhet för alla sina handlingar, dokument och allt officiellt material;
- d) rätt att använda kodade meddelanden och att motta och sända handlingar, korrespondens och officiellt material med kurir eller i försluten säck;
- e) befriade för egen del och för make från inreserestriktioner, registrering av utlänningar och nationell tjänstgöringsplikt, då de i samband med tjänsteutövning vistas i eller passerar avtalsstatens område;
- f) samma förmåner i valuta- och växlingsrestriktioner, som medges representant för utländska regeringar på tillfälliga tjänsteuppdrag;
- g) samma friheter och förmåner i fråga om personligt bagage, som medges diplomatisk tjänsteman med motsvarande rang.

2. Grundar sig någon beskattningsåtgärd på boende, anses inte tiden då i denna artikels första punkt avsedda personer befinner sig på avtalsstatens område på tjänsteuppdrag som boende.

transfer its funds, securities, gold and currencies to or from the State Party, to or from any other country, or within the State Party, and may convert any currency held by it into any other currency.

5. The OPCW shall, in exercising its rights under paragraph 4 of this Article, pay due regard to any representations made by the Government of the State Party in so far as it is considered that effect can be given to such representations without detriment to the interests of the OPCW.

6. The OPCW and its property shall be:

(a) exempt from all direct taxes; it is understood, however, that the OPCW will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services;

(b) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the OPCW for its official use; it is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the State Party, except in accordance with conditions agreed upon with the State Party;

(c) exempt from duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications.

7. While the OPCW will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless when the OPCW is making important purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable, the State Party will, whenever possible, make appropriate administrative arrangements for the remis-

3. Privilegier och immuniteter beviljas i artikelns första punkt avsedda personer för att säkerställa deras oberoende vid fullgörandet av sina uppdrag för OPCW och inte för deras personliga fördel. Alla som åtnjuter dessa privilegier och immuniteter är skyldiga att följa avtalsstatens lagar och bestämmelser.

4. Bestämmelserna i denna artikel tillämpas oberoende av om avtalsstaten har diplomatiska förbindelser med den stat, vars medborgare i artikeln första punkt avsedd person är, och oberoende av huruvida denna stat beviljar motsvarande privilegier och immuniteter för representant för avtalsstatens diplomatiska representanter eller dess medborgare.

5. Bestämmelserna i punkt 1 och 2 i denna artikel tillämpas inte på medborgare i avtalsstaten.

Artikel 6

Tjänstemän vid OPCW

1. Generaldirektören och sekretariatets personal, häri inkluderade de i del XI, punkterna 7 och 8 i verifikationsbilagan avsedda kvalificerade experterna för inspektion av misstänkt användning av kemiska vapen, åtnjuter under verifieringsverksamheten de i artikel VII punkt 5 i konventionen upptagna privilegierna och immuniteterna enligt verifikationsbilagan, del II avdelning B, eller, då de genomreser avtalsstat som inte omfattas av inspektionen, de privilegier och immuniteter som avses i verifikationsbilagan, del II punkt 12.

2. Beträffande övriga åtgärder för främjande av konventionens syften och ändamål åtnjuter tjänstemän vid OPCW:

a) personlig immunitet mot anställande och häktning samt beslagtagande av sitt personliga bagage

b) immunitet mot rättsligt förfarande på grund av i samband med fullgörandet av tjänsteuppdrag avgivet muntligt eller skriftligt uttalande eller utförd handling;

c) okränkbarhet för alla handlingar, dokument och allt officiellt material, såvida annat inte följer av konventionens bestämmelser;

d) rätt till befrielse från inkomstskatt på löner och arvoden som OPCW betalar, förutsatt att för dessa upp-

sion or return of the amount of duty or tax.

Article 4

Facilities and Immunities in Respect of Communications and Publications

1. For its official communications the OPCW shall enjoy, in the territory of the State Party and as far as may be compatible with any international conventions, regulations and arrangements to which the State Party adheres, treatment not less favourable than that accorded by the Government of the State Party to any other Government, including the latter's diplomatic mission, in the matter of priorities, rates and taxes for post and telecommunications, and press rates for information to the media.

2. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the OPCW.

The OPCW shall have the right to use codes and to dispatch and receive correspondence and other official communications by courier or in sealed bags, which shall have the same privileges and immunities as diplomatic couriers and bags.

Nothing in this paragraph shall be construed to preclude the adoption of appropriate security precautions to be determined by agreement between the State Party and the OPCW.

3. The State Party recognises the right of the OPCW to publish and broadcast freely within the territory of the State Party for purposes specified in the Convention.

4. All official communications directed to the OPCW and all

bärs en faktisk intern skatt till förmån för OPCW;

e) har OPCW ett pensionssystem för sina tidigare tjänstemän, tillämpas inte bestämmelserna i punkt d på dessa;

f) befrielse för egen del och för make från inreserestriktioner och registrering av utlänningar;

g) samma rätt för egen del och för make till lättnader vid repatriering vid internationella kriser som tillkommer diplomatisk tjänsteman med motsvarande rang;

h) samma rätt till lättnader vid valutaväxling som tillkommer diplomatisk tjänsteman med motsvarande rang.

3. Tjänstemän vid OPCW är befriade från nationell tjänstgöringsplikt, dock så, att befrielsen beträffande avtalsstatens medborgare endast gäller sådana tjänstemän vid OPCW som med hänsyn till sitt uppdrag upptagits i av generaldirektören uppgjord och av avtalsstaten godkänd förteckning. Om avtalsstaten kallar andra tjänstemän vid OPCW till nationell tjänstgöring, beviljar avtalsstaten på anhållan av OPCW tillfälligt uppskov vid uppdraget för den tid som behövs för att undvika avbrott i fullföljandet av väsentligt arbete.

4. Utöver privilegierna och immuniteterna enligt punkt 1, 2 och 3 i denna artikel beviljas generaldirektören jämte make sådana privilegier, immuniteter, friheter och lättnader som enligt internationell rätt tillkommer diplomatiska representanter jämte make. Samma privilegier, immuniteter, friheter och lättnader tillkommer även sådan äldre tjänsteman vid i OPCW som verkar i generaldirektörens ställe.

5. Privilegier och immuniteter beviljas tjänstemännen vid OPCW i organets intresse och inte för att tillgodose dem personligen. Alla som åtnjuter sådana privilegier och immuniteter är skyldiga att i allt övrigt följa avtalsstatens lagar och bestämmelser. OPCW har rättighet och skyldighet att häva immuniteten, då immuniteten enligt dess uppfattning skulle hindra rättvisans gång och den kan hävas utan att skada organisationens intressen.

6. OPCW skall alltid samarbeta med vederbörande myndigheter i avtalsstaten för att underlätta rättsskipning och säkerställa att lagar och bestämmelser efterlevs

outward official communications of the OPCW, by whatever means or whatever form transmitted, shall be inviolable. Such inviolability shall extend, without limitation by reason of this enumeration, to publications, still and moving pictures, videos, films, sound recordings and software.

Article 5

Representatives of States Parties

1. Representatives of States Parties, together with alternates, advisers, technical experts and secretaries of their delegations, at meetings convened by the OPCW, shall, without prejudice to any other privileges and immunities which they may enjoy, while exercising their functions and during their journeys to and from the place of the meeting, enjoy the following privileges and immunities:

(a) immunity from personal arrest or detention;

(b) immunity from legal process of any kind in respect of words spoken or written and all acts done by them, in their official capacity; such immunity shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned may no longer be engaged in the performance of such functions;

(c) inviolability for all papers, documents and official material;

(d) the right to use codes and to dispatch or receive papers, correspondence or official material by courier or in sealed bags;

(e) exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions, alien registration or national ser-

och förhindra missbruk av i denna artikel upptagna privilegier och immuniteter.

Artikel 7

Experter

1. Experter beviljas följande privilegier och immuniteter i den utsträckning ett effektivt handhavande av deras uppdrag det påkallar, även under resor i samband med sådana uppdrag.

a) personlig immunitet mot häktning och anhållande och beslagtagning av personligt bagage;

b) immunitet mot rättsligt förfarande på grund av i samband med handhavandet av tjänsteuppdrag avgivet muntligt eller skriftligt uttalande eller utförd handling. Denna immunitet fortgår även då personen inte längre handhar tjänsteåligganden för OPCW;

c) okränkbarhet för alla handlingar, dokument och allt officiellt material;

d) rätt att för sina förbindelser med OPCW använda kodade meddelanden eller sända och mottaga handlingar, dokument eller korrespondens med kurir eller i förseglade säckar;

e) samma förmåner i valuta- och växlingsrestriktioner som tillkommer representanter för främmande stats regering, då dessa är inom avtalsstatens område på tillfälliga uppdrag;

f) samma förmåner beträffande personligt bagage som tillkommer diplomatisk tjänsteman med motsvarande rang.

2. Privilegier och immuniteter beviljas experter i OPCW:s intresse och inte för att tillgodose dem personligen. Alla som åtnjuter sådana privilegier och immuniteter är skyldiga att i allt övrigt följa avtalsstatens lagar och bestämmelser. OPCW har rättighet och skyldighet att häva immuniteten, då immuniteten enligt dess uppfattning skulle hindra rättvisans gång och den kan hävas utan att skada organisationens intressen.

Artikel 8

vice obligations while they are visiting or passing through the State Party in the exercise of their functions;

(f) the same facilities with respect to currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

(g) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to members of comparable rank of diplomatic missions.

2. Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the persons designated in paragraph 1 of this Article may be present in the territory of the State Party for the discharge of their duties shall not be considered as periods of residence.

3. The privileges and immunities are accorded to the persons designated in paragraph 1 of this Article in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the OPCW and not for the personal benefit of the individuals themselves. It is the duty of all persons enjoying such privileges and immunities to observe in all other respects the laws and regulations of the State Party.

4. The provisions of this Article apply irrespective of whether the State Party maintains or does not maintain diplomatic relations with the State of which the person designated in paragraph 1 of this Article is a national and irrespective of whether the State of which that person is a national grants a similar privilege or immunity to the diplomatic envoys or nationals of the State Party.

5. The provisions of paragraphs

Missbruk av privilegier

1. Anser avtalsstaten att privilegier eller immuniteter enligt detta avtal har missbrukats, skall förhandlingar föras mellan avtalsstaten och OPCW för att avgöra, huruvida missbruk föreligger och om så är, hindra en upprepnings av detta. Uppnås inte vid förhandlingarna ett för avtalsstaten och OPCW godtagbart resultat, avgörs frågan om huruvida missbruk av privilegier eller immuniteter föreligger enligt förfarandet i artikel 10.

2. Avtalsstatens lokala myndigheter kan inte beordra personer som hör till i artikel 6 och 7 avsedda kategorier att lämna området på grund av åtgärder som dessa vidtagit i sin tjänsteställning. Om en sådan person dock har missbrukat privilegier i verksamhet utanför tjänsteuppdraget, kan avtalsstatens regering kräva att en sådan person avlägsnas, förutsatt att myndigheten utfärdat ordern att lämna landet med godkännande av avtalsstatens utrikesministerium. Godkännandet ges efter att förhandlingar förts med OPCW:s generaldirektör. Om åtgärder vidtagits för utvisning av denna person, har generaldirektören rätt att intervensera till förmån för honom.

Artikel 9

Resedokument och visa

1. Avtalsstaten skall erkänna och godta Förenta Nationernas laissez-passers, vilka genom OPCW:s särskilda åtgärder utfärdats till organisationens tjänstemän för handhavandet av sina uppdrag enligt konventionen. Generaldirektören meddelar avtalsstaten om dessa OPCW:s åtgärder.

2. Avtalsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta inresa och vistelse inom sitt område för i artikel 5, 6 och 7 avsedda personer på resa i tjänsteuppdraget och lägga inga hinder för deras utresa, oberoende av nationalitet samt säkerställer att inga hinder reses för genomresa från och till uppdragsorten och beviljar härvid nödvändigt skydd under genomresan.

1 and 2 of this Article are not applicable in relation to a person who is a national of the State Party.

Article 6

Officials of the OPCW

1. During the conduct of verification activities, the Director-General and the staff of the Secretariat, including qualified experts during investigations of alleged use of chemical weapons referred to in Part XI, paragraphs 7 and 8 of the Verification Annex to the Convention, enjoy, in accordance with Article VIII, paragraph 51, of the Convention, the privileges and immunities set forth in Part II, Section B, of the Verification Annex to the Convention or, when transiting the territory of non-inspected States Parties, the privileges and immunities referred to in Part II, paragraph 12, of the same Annex.

2. For other activities related to the object and purpose of the Convention, officials of the OPCW shall:

(a) be immune from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

(b) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

(c) enjoy inviolability for all papers, documents and official material, subject to the provisions of the Convention;

(d) enjoy exemptions from income tax in respect of salaries and emoluments paid to them by the OPCW, provided that an internal effective tax for the benefit of the OPCW on the salaries and

3. Erfordras för i artikel 5, 6 och 7 avsedda personer visum eller genomresevisum skall visumansökan behandlas så snabbt som möjligt för att möjliggöra utförandet av tjänsteuppdragen, då ansökan åtföljs av intyg över att personerna reser i tjänsten. Dessa beviljas dessutom lättnader, som möjliggör snabba resor.

4. OPCW:s generaldirektör, biträdande generaldirektör och övriga tjänstemän som reser i sin tjänsteställning skall beviljas samma reselättnader som beviljas diplomatisk tjänsteman med motsvarande rang .

5. Visum för utförandet av verifieringsåtgärder beviljas i enlighet med verifikationsbilagan, del II avdelning B punkt 10.

Artikel 10

Twistlösning

1. OPCW ombesörjer att följande tvister handläggs vederbörligt:

a) tvister rörande privaträttsliga avtal och övriga privaträttsliga tvister, i vilka OPCW är part;

b) tvister rörande sådan tjänsteman vid OPCW, som på grund av sin tjänsteställning åtnjuter immunitet, och immuniteten inte hävts enligt artikel 6 punkt 5 eller artikel 7 punkt 2.

2. Tvister om tolkning och tillämpning av detta avtal, vilka inte bilagts genom förhandlingar, hänskjuts till en skiljedomstol bestående av tre skiljedomare för slutligt avgörande. Båda parter utser en skiljedomare var. Dessa två skiljedomare utser den tredje skiljedomaren, som är ordförande för skiljedomstolen.

3. Om en part inte utser skiljedomare och inte vidtar åtgärder för utnämningen inom två månader från det den andra parten anhallit härom, kan den andra parten anhalla om att presidenten för Internationella domstolen utser skiljedomaren.

4. Har de två först utsedda skiljedomarna inte inom två månader från sin utnämning kommit överens om den tredje skiljedomaren, kan en part i tvisten anhalla om att presidenten för Internationella domstolen utser skiljedomaren.

5. Skiljedomstolen handlägger tvisten enligt de av permanenta skiljedomstolen utfärdade reglerna för skiljedomsförfarande vid internationella tvister mellan stater

emoluments paid to them by the OPCW is applied;

(e) in the event that the OPCW operates a system for the payment of pensions or annuities to former officials, the provisions of subparagraph (d) of this Article shall not apply to such pensions or annuities;

(f) be exempt, together with their spouses, from immigration restrictions and alien registration;

(g) be given, together with their spouses, the same repatriation facilities in time of international crises as officials of comparable rank of diplomatic missions;

(h) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to members of comparable rank of diplomatic missions.

3. The officials of the OPCW shall be exempt from national service obligations, provided that, in relation to nationals of the State Party, such exemption shall be confined to officials of the OPCW whose names have, by reason of their duties, been placed upon a list compiled by the Director-General of the OPCW and approved by the State Party. Should other officials of the OPCW be called up for national service by the State Party, the State Party shall, at the request of the OPCW, grant such temporary deferments in the call-up of such officials as may be necessary to avoid interruption in the continuation of essential work.

4. In addition to the privileges and immunities specified in paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, the Director-General of the OPCW shall be accorded on behalf of himself and his spouse, the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic agents on

och organisationer, sådana reglerna lyder då detta avtal träder i kraft

6. Skiljdomstolen fattar sitt beslut med röstmajoritet. Beslutet är slutligt och binder parterna i tvisten.

Artikel 11

Tolkning av avtalet.

1. Bestämmelserna i detta avtal skall tolkas med beaktande av de funktioner som i konventionen tilldelas OPCW.

2. Bestämmelserna i detta avtal inskränker inte på något sätt de privilegier och immuniteter som inspektionsgruppen beviljats i konventionens verifikationsbilaga, del II eller de privilegier och immuniteter som OPCW:s generaldirektör och sekretariatets personal beviljats i artikel VIII punkt 51 i konventionen. Bestämmelserna i detta avtal kan inte anses strida mot eller ändra bestämmelserna i konventionen eller de rättigheter och skyldigheter som OPCW i övrigt kan ha eller skaffa sig eller få.

Artikel 12

Slutbestämmelser

1. Detta avtal träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då avtalsstaten deponerat sitt instrument om godkännande hos generaldirektören. Då avtalet trätt i kraft kan avtalsstaten genom egen lagstiftning sätta avtalets bestämmelser i kraft.

2. Detta avtal är i kraft så länge avtalsstaten är part i konventionen.

3. OPCW och avtalsstaten kan sinsemellan ingå kompletterande avtal.

4. På begäran av OPCW eller avtalsstaten upptas förhandlingar för att ändra detta avtal. En ändring av avtalet överenskomms gemensamt genom avtal mellan OPCW och avtalsstaten

behalf of themselves and their spouses, in accordance with international law. The same privileges and immunities, exemptions and facilities shall also be accorded to a senior official of the OPCW acting on behalf of the Director General.

5. Privileges and immunities are granted to officials of the OPCW in the interests of the OPCW, and not for the personal benefit of the individuals themselves. It is the duty of all persons enjoying such privileges and immunities to observe in all other respects the laws and regulations of the State Party. The OPCW shall have the right and the duty to waive the immunity of any official of the OPCW in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the OPCW.

6. The OPCW shall cooperate at all times with the appropriate authorities of the State Party to facilitate the proper administration of justice, and shall secure the observance of local laws and regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities mentioned in this Article.

Article 7

Experts

1. Experts shall be accorded the following privileges and immunities so far as is necessary for the effective exercise of their functions, including the time spent on journeys in connection with such functions.

(a) immunity from personal a-

Till bekräftelse härav har undertecknade ombud, härtill vederbörligt befullmäktigade, undertecknat detta avtal.

Uppgjort i Haag den 10 februari 2003 i två exemplar på engelska.

För Republiken Finlands regering

För Organisationen för förbud
mot kemiska vapen

rest or detention and from seizure of their personal baggage;

(b) in respect of words spoken or written or acts done by them in the performance of their official functions, immunity from legal process of every kind, such immunity to continue notwithstanding that the persons concerned are no longer performing official functions for the OPCW;

(c) inviolability for all papers, documents and official material;

(d) for the purposes of their communications with the OPCW, the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags;

(e) the same facilities in respect of currency and exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions;

(f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to members of comparable rank of diplomatic missions.

2. The privileges and immunities are accorded to experts in the interests of the OPCW and not for the personal benefit of the individuals themselves. It is the duty of all persons enjoying such privileges and immunities to observe in all other respects the laws and regulations of the State Party. The OPCW shall have the right and the duty to waive the immunity of any expert in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the OPCW.

Article 8

Abuse of Privilege

1. If the State Party considers that there has been an abuse of a privilege or immunity conferred by this Agreement, consultations shall be held between the State Party and the OPCW to determine whether any such abuse has occurred and, if so, to attempt to ensure that no repetition occurs. If such consultations fail to achieve a result satisfactory to the State Party and the OPCW, the question whether an abuse of a privilege or immunity has occurred shall be settled by a procedure in accordance with Article 10.

2. Persons included in one of the categories under Articles 6 and 7 shall not be required by the territorial authorities to leave the territory of the State Party on account of any activities by them in their official capacity. In the case, however, of abuse of privileges committed by any such person in activities outside official functions, the person may be required to leave by the Government of the State Party, provided that the order to leave the country has been issued by the territorial authorities with the approval of the Foreign Minister of the State Party. Such approval shall be given only in consultation with the Director-General of the OPCW. If expulsion proceedings are taken against the person, the Director-General of the OPCW shall have the right to appear in such proceedings on behalf of the person against whom they are instituted.

Article 9

Travel Documents and Visas

1. The State Party shall recognise and accept as valid the United Nations laissez-passer issued to the officials of the OPCW, in accordance with special OPCW arrangements, for the purpose of carrying out their tasks related to the Convention. The Director General shall notify the State Party of the relevant OPCW arrangements.

2. The State Party shall take all necessary measures to facilitate the entry into and sojourn in its territory and shall place no impediment in the way of the departure from its territory of the persons included in one of the categories under Articles 5, 6 and 7 above, travelling in their official capacity, whatever their nationality, and shall ensure that no impediment is placed in the way of their transit to or from the place of their official duty or business and shall afford them any necessary protection in transit.

3. Applications for visas and transit visas, where required, from persons included in one of the categories under Articles 5, 6 and 7, when accompanied by a certificate that they are travelling in their official capacity, shall be dealt with as speedily as possible to allow those persons to effectively discharge their functions. In addition, such persons shall be granted facilities for speedy travel.

4. The Director-General, the Deputy Director(s)-General and other officials of the OPCW, travelling in their official capacity, shall be granted the same facilities for travel as are accorded to members of comparable rank in diplomatic missions.

5. For the conduct of verifica-

tion activities visas are issued in accordance with paragraph 10 of Part II, Section B, of the Verification Annex to the Convention.

Article 10

Settlement of Disputes

1. The OPCW shall make provision for appropriate modes of settlement of:

(a) disputes arising out of contracts or other disputes of a private law character to which the OPCW is a party;

(b) disputes involving any official of the OPCW or expert who, by reason of his official position, enjoys immunity, if such immunity has not been waived in accordance with Article 6, paragraph 5, or Article 7, paragraph 2, of this Agreement.

2. Any dispute concerning the interpretation or application of this Agreement, which is not settled amicably, shall be referred for final decision to a tribunal of three arbitrators, at the request of either party to the dispute. Each party shall appoint one arbitrator. The third, who shall be chairman of the tribunal, is to be chosen by the first two arbitrators.

3. If one of the parties fails to appoint an arbitrator and has not taken steps to do so within two months following a request from the other party to make such an appointment, the other party may request the President of the International Court of Justice to make such an appointment.

4. Should the first two arbitrators fail to agree upon the third within two months following their appointment, either party may request the President of the International Court of Justice to make such appointment.

5. The tribunal shall conduct its proceedings in accordance with the Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration Involving International Organisations and States, as in force on the date of entry into force of this Agreement.

6. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the parties to the dispute.

Article 11

Interpretation

1. The provisions of this Agreement shall be interpreted in the light of the functions which the Convention entrusts to the OPCW.

2. The provisions of this Agreement shall in no way limit or prejudice the privileges and immunities accorded to members of the inspection team in Part II, Section B, of the Verification Annex to the Convention or the privileges and immunities accorded to the Director-General and the staff of the Secretariat of the OPCW in Article VIII, paragraph 51, of the Convention. The provisions of this Agreement shall not themselves operate so as to abrogate, or derogate from, any provisions of the Convention or any rights or obligations which the OPCW may otherwise have, acquire or assume.

Article 12

Final Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day fol-

lowing the date of deposit with the Director-General of an instrument of acceptance of the State Party. It is understood that, after the entry into force of this Agreement, the State Party will be in a position under its own law to give effect to the terms of this Agreement.

2. This Agreement shall continue to be in force for so long as the State Party remains a State Party to the Convention.

3. The OPCW and the State Party may enter into such supplemental agreements as may be necessary.

4. Consultations with respect to amendment of this Agreement shall be entered into at the request of the OPCW or the State Party. Any such amendment shall be by mutual consent expressed in an agreement concluded by the OPCW and the State Party.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done in The Hague in duplicate on 10 February 2003, in the English language

For the Government of the Republic of Finland,

For the Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons,